

29 Temmuz 2015 Çarşamba

**Avukat Nazan Moroğlu:
“Eşitlik için önce zihniyet değişmeli”**

Gün geçmiyor ki yeni bir kadın cinayeti ile sarsılmayalım.

Bu yıl, sadece 18 Haziran’a kadar tam 144 kadın erkek şiddetinin kurbanı oldu. Geçen yıl da durum farklı değildi, 2014’te 294 kadın öldürüldü. Çoğunluğu tanıdığı, güvendiğı aile bireyleri tarafından, bir bölümü ise Özgecan Aslan gibi hiç tanımadığı kişilerce vahşice katledildi. Kadın sorunları sadece bu kadarla da kalmıyor. Eğitimden yoksun tutulan henüz çocuk yaştaki kızlar evlendiriliyor, geleceklerinden mahrum bırakılıyorlar.

Türkiye’deki kadın sorunlarını konunun uzmanı Avukat Nazan Moroğlu ile konuştuk. İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği (İKKB) Koordinatörü Moroğlu, TÜBAKKOM (Barolar Birliği Kadın Hukuku Komisyonu) kurucu başkanı, Türkiye Barolar Birliği delegesi ve Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde öğretim üyesi.

Hukuk kökenlisiniz ama adınızı daha çok STK’larla duyuyoruz. Hak aramak için mahkeme salonlarından ziyade STK’ları mı tercih ediyorsunuz?

Her ikisini birlikte yürütüyorum aslında. Özellikle kadınların mağdur olduğu davaları tercih ediyorum. Akademik alanda da Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Kadın ve İnsan Hakları Hukuku dersini veriyorum. Ama yoğun bir şekilde STK’larda, kadın kuruluşlarında görev alıyorum. Uzun yıllardır 30 civarında kadın kuruluşunun üye olduğu İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği’nin koordinatörlüğünü yürütüyorum. Eşitlik, demokrasi, kadın ve insan hakları, Atatürk ilke ve devrimleri ortak paydasında bir araya gelen bu kuruluşlarla kadın hakları mücadelesini yürütüyoruz.

Demokrasinin temelinde eşitlik var ama Türkiye’de kadın-erkek eşitliği yasalar ve uygulamaları bakımından sorunlu...

Demokrasi dediğimiz zaman eşitlik ve ayrımcılık yasağı ilkesini anlıyoruz. Ayrımcılığın din, dil gibi cinsiyet açısından da olmaması gerekir. Anayasamızda kadın-erkek eşitliği açısından tam eşitlik var. 2001 yılında Anayasa’nın 41. maddesinde bir değişiklik yapıldı. ‘Aile toplumun temelidir’ maddesine ‘eşler arası eşitliğe dayanır’ ilkesi kondu. Buna dayanarak medeni kanunun aile hukuku bölümünde eşler arası eşitlik getirildi. Türkiye’de 2002 yılına kadar yasalarda gerçekten kadınlara karşı ayrımcılık vardı. Mesela medeni kanunun aile hukuku bölümü ‘koca ailenin reisidir,’ diye başlardı. Kadına görevler verilirdi; evin yönetimi, sadakatle hizmet ve çocukları büyütmek gibi ve bu kurallarda da yer alırdı. Koca ailenin reisi olarak evlendiği gün kendi soyadını aile soyadı olarak kadına verir. Yani kadının kimliği bile evlendiği anda yok sayılır ve değişirdi. 2004 yılında anayasada yeni bir değişiklik yapıldı ve ‘herkes kanun önünde eşittir,’ maddesine ‘kadın ve erkek eşit haklara sahiptir, devlet bu eşitliği yaşama geçirmekle yükümlüdür,’ şeklinde yükümlülük veren bir hüküm getirildi. Daha sonra temel kanunlarımızda, ceza, iş kanunlarında ve diğer şiddetle mücadele yasalarında eşit haklar düzenlendi.

Ancak bu hakların düzenlenmesiyle eşitliğin gerçek anlamda yaşama geçmesi mümkün oldu mu?

Buna evet demek çok zor. Tabi ki eşit hakları tanıyan yasalar çok önemli. Ancak bunun uygulanabilmesi için mutlaka bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç var. Ailede ve toplumda kadına bakış açısı, kadını birey olarak kabul eden bir anlayışın yerleşmesi çok önemli. Bu henüz Türkiye’de yerleşmiş değil. Nitekim kadının mağdur olduğu olaylarda kadın birey olarak değil, ailenin bir unsuru olarak görülüyor.

Babasının kızı, kocasının eşi veya oğlunun annesi olarak gibi...

Aynen, Konfüçyüs’ün sözüdür bu: “Kadın doğduktan sonra babasının, evlendikten sonra kocasının, yaşlılığında da oğlunun hizmetindedir ve onun sözünden çıkmayan kişidir.” Bugün hâlâ bu anlayış devam ediyor demek mümkün.

Birçok kişi gibi bende de büyük tepki uyandıran, resmi nikâh şartının kaldırılması gibi, tacizin para cezasına çevrilmesi tasarısı gibi durumlar da var. Bunları görünce daha iyiye doğru gidiyormuşuz gibi geliyor...

Evet, hakikaten bir tezat yaşıyor Türkiye. Yasalarda tam eşitlik geldi üstelik Batı standartlarında. Uluslararası sözleşmelere taraf olan Türkiye, bunu yerine getirmek zorunda. Anayasa’nın 90. maddesi der ki eğer insan hakları bağlamında iç hukukta bir yetersizlik varsa, o zaman uluslararası sözleşmeler iç hukuk gibi uygulanır. Türkiye 1985’ten beri kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın kaldırılması sözleşmesine taraftır. İstanbul Sözleşmesi olarak adlandırılan Şiddetle Mücadele Avrupa Konseyi Sözleşmesi’ni ilk imzalayan ve onaylayan ülkedir. Ancak bunlar ne yazık ki yargılama sürecinde göz ardı ediliyor ve giderek sanki yaşamın içinde bir terse gidiş görülüyor. Bu durum ülkeyi yöneten zihniyetle çok paralel bir şekilde yeniden ortaya çıktı. Erkek egemen zihniyet aslında hep vardı. Ama yasalar değiştikçe özellikle kadın kuruluşları, baroların kadın hakları merkezlerinin çabalarıyla bir kıpırdanma yaşanmıştı. Fakat ‘kadın-erkek eşitliği fitrata aykırıdır’ diyen bir zihniyet ve bundan destek alarak ‘tecavüze uğrayan kadın çocuğunu doğursun devlet bakar’ ya da ‘kadın 3 çocuk değil 5 çocuk doğursun’ yani kadın evinde otursun anlayışı olunca bir geriye gidiş görülüyor.

Aile planlaması artık programdan çıktı sanırım. Ben büyürken bu konuya çok önem verilirdi...

2007’de büyük bir oyla gelen iktidar bir anayasa taslağı hazırladı. O taslağı büyük tepki aldığı için kaldırdılar ama o taslakta kadın-erkek eşitliğiyle ilgili 2004 değişikliğini kaldırmışlardı. Onun yerine ‘kadınlar, yaşlılar ve çocuklar gibi toplumun korunmaya muhtaç kesimi’ ifadesi vardı. Yine 41. maddede aile planlaması teşkilatını düzenleyen madde de kaldırılmıştı. Dolayısıyla bakış açısı bu. Son dönemlerde kürtaj yasağı fiilen uygulanıyor. Oysa 10 haftaya kadar serbest yasal olarak. Hiçbir devlet hastanesi kürtaj yapmıyor. Son bir araştırma yapıldı, telefonla bağlantı kurarak, hiçbiri yapmıyor.

Peki, tecavüz durumunda? O zaman da mahkemenin cevabı mı bekleniyor?

Evet, orada da çok enteresan bir durum var; baba da evet demeli.

Tecavüzcü mü onay verecek?!

Evet, tecavüzcü. İnanılmaz. Fiilen zorlaştırıldı, kürtaj yapılmıyor.

Yasalar önemli ama hayata geçirilmesi de önemli dediniz...

Yasalar hayata geçirilmediği zaman ne yazık ki kadınlar mağdur oluyor ve mağduriyete sebep olanlar da cesaretleniyor. Aynı şeyi şiddetle mücadelede de görüyoruz. İyi hal indirimi, haksız tahrik indirimi, uygulanıyor. Oysa cezalar yeterli. Verilse caydırıcı olacak, örnek olacak, birçok kişi belki ders alacak hatta o suçu işleyen kişi de akıllanacak.

Hapishanelerde bir araştırma yapılmıştı. Bu araştırmaya göre eşini öldüren erkekler yaptıklarından dolayı pişman değil, sadece kendileri için üzülüyorlar ceza aldıkları için...

Evet, Göksel Göksu’nun araştırması, çok zor almıştı izinleri. Hep kadınlarla konuşuluyor çünkü mağduriyet gündeme getiriliyor. O, suçu işleyenlerle görüştü. Evet, hiç pişman değil. “Karşı çıktı” diyor, “benden boşanmaya kalktı” diyor, boşandıktan sonra bile kendi kafasında boşamadığı için “bir erkekle dolaşıyordu”, “namusuma sindiremedim” diyor.

Kadın yönünden de bakınca tecavüz durumunda bunun bir ilişki olmadığını, rızası olmadığını, psikolojisinin bozulduğunu kanıtlanması lazım. Bakire olup olmaması da burada önem kazanıyor, sanki suçla bir alakası varmış gibi...

Eski ceza kanunumuzda bu böyleydi. 2005’te yürürlüğe giren yeni ceza kanununda değişti. Kız-kadın ayırımı vardı eskiden. Kadına yönelik cinsel saldırılarda ‘bu, ailenin namusuna karşı işlenmiş bir suçtur’ deniyordu. Kişilere karşı işlenmiş suçlar kapsamında değildi. Kadın birey olarak yasada yoktu. Ama 2005’ten sonra bu gibi suçlar kişilere karşı işlenmiş suçlar başlığı altına alındı.

Gazetelerde kurban bir pavyonda çalışıyorsa veya bu tür bir mesleğe sahipse ayrımcı bir dil kullanılıyor, bunu çok kez fark ettim...

Doğru, çünkü 2005’e kadar zaten kanunda da vardı. Kafalarda silmek hemen mümkün olmuyor. Bu işi meslek edinen kadına karşı tecavüz olursa çok indirimli ceza alınırdı, çünkü zaten meslek olarak uyguluyor. Yani kadına bakış açısındaki ayrımcılık tarih boyunca devam etmiş. Bu fark edildikten, yasalarda eşitlik geldikten sonra bile günümüzde yine ayrımcılık devam ediyor.

Sayılarla kadının durumu nedir? Eğitim, istihdama katılım oranı?

Türkiye’de bu durum çok vahim, çok da dikkate alınmıyor ne yazık ki. Yaklaşık 38 milyon kadın nüfusu var Türkiye’nin. Bunun 24,5 milyonu aşama olarak en çok ilkokulu bitirmiş. Bunun içinde 2 milyon 200 bini okuma yazma bilmiyor. 8 milyon okuma yazma biliyor ama hiçbir okula gitmemiş, yani mezuniyeti yok.

Yıl 2015 ve hepsini topladığım zaman neredeyse kadın nüfusunun yüzde 75'i ilköğretim seviyesi en çok. Eğitim böyle olunca çalışma hayatının önünü zaten kapatıyorsun. Eğitim çok önemli bir anahtar kadının güçlenmesi için. Kadın çalışma oranına baktığımız zaman, sosyal güvencesi olan işlerde çalışan kadınlar yüzde 26 civarında, çok düşük.

Türkiye G20'nin içinde yer alıyor, gelişmiş ülkeler arasında ama bu kadınlara hiç yansımıyor. Oysa imzaladığımız sözleşmelerde diyor ki, kalkınmaya kadının katkısını sağlayacaksın ve kalkınmanın getirisinden kadına pay vereceksin. Bütün bunlar uygulanmıyor ne yazık ki. Karar verici konumda kadınlar yok. Özellikle yerel yönetimler kadınların çok daha rahat çalışabileceği ortamlar, evine yakın zaman, ayırabilir ama belediye meclislerine bakıyoruz yüzde 1 oranlarında, göstermelik. En gelişmiş ilçelerde de durum aynı. Kadının sorununu oraya taşıyabilmek mümkün mü? Yerel yönetimler kanunu diyor ki her 50 bin nüfusa bir sığınma evi açılır çünkü şiddet büyük bir sorun. Ama belediye meclisinin gündemine bile giremiyor.

Öte yandan Tansu Çiller kazandığında büyük olay olmuştu. Babası veya eşi nedeniyle değil kendisi için seçilmişti. Biz bir kadını başbakan olarak seçebiliyoruz denmişti...

Tansu Çiller büyük bir umut olmuştu başlangıçta. Çünkü bir kadının başbakan olabileceğini göstermişti. Ama erkek egemen o dünyayı aşamadı.

Siyasette daha çok kadın olsaydı hangi konularda çok ciddi değişiklik olurdu?

Siyasette yasaların yapımı sürecinde mecliste kadınların olması çok önemli. Örneğin 2002 yılında Avrupa Birliği sürecindeki uyum yasaları kapsamında medeni kanun yeniden düzenleniyor ve kadın-erkek eşitliği ön plana alınıyor. Edinilmiş mallara katılma diye bir mal rejimi eşler arasında kabul edildi. Tasarı meclise girerken diyordu ki evlilik tarihinden itibaren uygulanır. Ancak erkek egemen bir meclis var, o tarihte dokuz kadın milletvekili var sadece. Bir fark ettiler ki geçmişe uygulanacak, hemen bir önerge verildi ve eşit paylaşım kanun yürürlüğe girdikten sonrası için yani 2002'den sonrası için uygulanır diye düzeltildi. Mal rejimlerinde uzmanlaştım, bu konuda bilirkişilik de yapıyorum. Aynı evliliğin içinde 2002 öncesi mal, 2002 sonrası mal diye bir ayırım var. Eğer mal 2002'den önce edinilmişse kimin üstündeyse onun kişisel malı. Hiç dokunamıyor diğer eş. Bu kadınların büyük bir kısmının mağduriyetine yol açtı çünkü o tarihte 17 milyon evli insan vardı. Bu kadar kadın eskiden kazanılmış hiçbir hakkı alamadı. Anayasa mahkemesine götürüldü bu ama 'eşitliğe aykırı değil' dedi. Çünkü orada da kadınlar yok. Kadınların karar verici konumda olması bu açıdan çok önemli.

'Medeni Kanunuma Sahip Çıkıyorum' imza kampanyasına destek büyük olmuştu. Sanırım 1 milyon imza toplanmış hatta küfelerle taşınmıştı imzalar. Bir sonuç alınabildi mi?

change.org'daki imzalarla birlikte 1,5 milyonu aştı. Sekiz ay önce bu kampanyayı başlatmıştık. Çocuk gelinler konusunda bir proje yürütüyorduk. Resmi rakamlar dışında inanılmaz büyük sayıda küçük yaşta evlendirilen çocuk olduğunu fark ettik; bir araştırmaya göre 3,5 milyon civarı. Resmi rakamlar bile ürkütücü. Son dört yılda 226 bin küçük çocuk evlendirilmiş. Medeni kanunumuzda 17 yaşının doldurulması evlilik için şart. Ancak '16 yaşını dolduran ama olağanüstü haklı nedeni olan çocukların evlenmesine aile mahkemesi izin verebilir' diye de bir ek var. İşte bu izni alarak evlenen 16 yaşındakiler 226 bin. İnanılmaz bir şey. Bir yandan Yargıtay desteğiyle aile mahkemesi hâkimleri ile ortak çalışma yaptık, her gelen talebi kabul etmeyin çünkü adeta onay merciine dönmüş. Bunun yerine araştırılıyor hakikaten çocuğun yararına mı diye. Çünkü medeni kanunumuzda özel bir madde var 'her konumda çocuğun üstün yararı hâkim tarafından gözetilir' diye.

Adı üstünde daha çocuk, evlenme nasıl bir yarar sağlayabilir ki?

Bu söylediğim resmi rakam sadece 16 yaşla sınırlı. Onun dışındakiler zaten kayda geçmiyor, resmi nikâh yok, hiç bir şey yok. O tam bir mağduriyet. Bazen ikinci, üçüncü eş oluyorlar. Çocuk gelinler dışında da bir olay bizi tetikledi. Baroya bir şehit eşi başvurdu. Okuma-yazma bilmiyor kadın. Şehit maaşını bağlatmak istiyor. Belgelerini istedik resmi nikâh yok. “Ama o benim kocam” diyor, “biz davullu zurnalı düğün yaptık” diyor. Bilmiyor, resmi nikâh olmayınca hiçbir hakkı yok. Şehit maaşını alamadı kadın. Bunun üzerine ‘Medeni Kanunuma sahip çıkıyorum’ kampanyasını başlattık.

Amacımız bir milyon kişiye evlilik yaşını hatırlatalım. ‘Resmi nikâh yoksa şu hakkın yoktur’ diye anlatalım. Ancak Mayıs sonunda anayasa mahkemesinin kararıyla resmi nikâhtan önce dini nikâh kısıtlaması suç olmaktan çıkınca bu kampanyayı açıkladık. Biraz da görünür kılmak için küfeler aldık. Şişli Belediyesi ve başkanı çok büyük destek verdi, Cevahir’in önünde platform kuruldu orada açıklamamızı yaptık. Burada bırakmıyoruz. 6 Ekim’de bu defa imzaları meclise götüreceğiz ve çocuk yaşta evliliklere son verilmesini, anayasa mahkemesinin iptal ettiği hüküm yerine mutlaka yeni kural getirilmesini isteyeceğiz, hatta o maddeyi yazarak götüreceğiz ve bu maddenin mutlaka ceza kanununa konması gerektiğini talep edeceğiz.

Kişisel olarak çocuk gelin lafından çok rahatsız oluyorum. Çünkü sanki bu tanımlama olayı sempatikleştiriyor. Damat çocuk değil, iki çocuk evlenmiyor. Damat gelinden yaşça çok büyük. Neden pedofili kullanılıyor?

Çocuk ve gelin ikisi de çok sempatik sözler. Ama ikisi bir araya geldiği zaman büyük felaket. Pedofili de kullanılıyor sözlü panellerde, yazılarımızda. Bu kavramı uluslararası literatürde de görüyoruz; erken yaşta zorla evlilik deniyor, *child brides* (çocuk gelin) kullanılıyor. Haklısınız, çocuk gelin tanımında çok kişi sizin gibi düşünüyor. Belki böyle yerleştirdi diye, ben de bu şekliyle kullanıyorum. Çocuk gelin önemli bir sorun. Çocuk yaşta damat yapılanlar da var ama çocuk gelin sayısı onlardan 21 katı daha fazla.

En çok hangi sebeple kız çocukları erken yaşça evlendiriliyor?

Bazısı satılıyor, çok fakir aileler bir tanesi başımızdan gitsin diyor. “Kader adında bir çocuk gelin intihar etti” dendi. İntihar etmedi tabi, mutlaka öldürüldü ve intihar süsü verildi. Onun ailesini araştırdık. Kader’in annesi de 12 yaşında evlendirilmiş. Sekiz çocuğu olan hiç okumamış bir kadın. Kendi kızını da 13 yaşında evlendirmiş. Yani bir kısır döngü. Küçük yaşta evleniyor, okuyamıyor, çalışmıyor, güçlenemiyor, şiddetin her türlüsüne katlanıyor, kendi evlendirildiği gibi kızını da evlendiriliyor. Dram yeni baştan başlıyor. Eğitim hiç yok, çıkış yolu yok.

İçimizi burkan bir diğer olaysa Özgecan Aslan cinayeti. Özgecan Aslan kanunu çıkacak mı?

Özgecan Aslan artık bir simge. Cansu Kaya da aynı şekilde öldürüldü. Kadına yönelik şiddet, kadın cinayetleri genel olarak kadının en yakını tarafından gerçekleştirilir; kocası, babası, nişanlısı, sevgilisi, boşandığı kocası. Yani başkaldırdığı için, “bu hayata kendim yön vereceğim” dediği için öldürülüyor. Ayşe Paşalı olayı olmuştu mesela. Kocası tarafından öldürüldü. Yine küçük bir çocuk, Medine’yi dedesi evin altındaki betona gömmüştü. Bunlar gerçekten çok vahşi olaylar ama hep yakınındakiler tarafından gerçekleştirildi.

Fakat Özgecan cinayetinde durum çok farklı. Bu sadece yakınlarının değil toplumun da kadını birey olarak kabul etmediğini gösteriyor. Özgecan okulundan çıkmış, evine toplu taşıma aracında dönüyor ve aracı kullanan kişi “kadındır bu her şey yapılabilir” diye düşünüyor. Ona göre kadın insan değil, kişi değil, birey değil. Bu çok vahim bir şey onun için biz bunu hep vahşet olarak adlandırıyoruz. Uygulanış şekli ise insan tahammül bile edemiyor.

Aslında yasalarımızdaki cezalar yetersiz değil. 15 yıl, 18 yıl... Bunlar tam anlamıyla uygulansa hiç kimse cesaretlenemeyecek. 'Cinsiyete dayalı şiddet ve katliamlarda haksız tahrik indirimi ve iyi hal indirimi uygulanmasın.' Özgecan yasası denen şey bu. Ceza kanunumuzda 29. maddedeki haksız tahriki düzenleyen maddeye bir fıkra eklenmesi isteniyor; kasten öldürmelerde cinsiyete dair bir saik varsa haksız tahrik indirimi, iyi hal indirimi uygulanmaz. Kanun teklifleri var ama keşke bu hükümet tasarısı olarak girse ve hemen geçse.

2016-2019 kadına yönelik şiddetle mücadele ulusal eylem planı hazırlandı. Bunun içeriği nedir?

2006'dan beri üçer yıllık ulusal eylem planları hazırlanıyor. Yasalarda eşitlik, eğitim, zihniyet değişikliği eğitimi gibi birçok kriter var ve bunlar nasıl uygulanacak açıklanıyor. Çok kapsamlı bir şekilde hazırlanıyor, yasalardaki eksiklikler varsa belirtiliyor, ne yapılmalı anlatıyor. Ancak üç yıl dolduktan sonra neler yapılmış, ne gibi sonuç alınmış bununla ilgili hiçbir çalışma yok. Bu plan hazırlanıyor çünkü zorunlu, Türkiye dış kurumlara bağlı.

Kadına şiddet ve tüm bu sorunlar nasıl çözülür? Tamam, ataerkil bir toplumuz, siyasette kadın az, toplumun kadına bakışı sorunlu ama neler yapılabilir?

Kadına yönelik tüm bu olumsuz davranışlar bir tek kanun düzenlemeleriyle çözülemiyor. Sadece sivil toplumun iyi çalışmasıyla da çözülemiyor. Barolar bu konuda hem adli yardım servisleri hem kadın hakları merkezleri ve barolar birliği bünyesinde bulunan TÜBAKKOM ile Türkiye çapında çok etkin çalışıyor. Ama sadece belli yerlere uzanıyor. Herkes aslında üstüne düşeni belki çok güzel yapıyor ama tüm kurumların işbirliği içinde çalışması lazım. Bu koordinasyonu sağlayacak şiddetle mücadelede kararlı bir devlet politikası yok. Çünkü böyle bir anlayış yok.

Erkek egemen bir zihniyet, kadını birey olarak görmeyen bir zihniyet var özellikle son 10-13 yıldır. 2011 yılında kaldırılan kadın bakanlığı yeniden kurulmalı çünkü kadın sorunları bitmedi Türkiye'de, daha da artarak devam ediyor. Aile bakanlığı yeterli değil çünkü sadece aile içinde değil kadının sorunu.

Milli Eğitim Bakanlığı burada kilit bir bakanlık. Çünkü şiddet ve kadına yönelik ayrımcılığı körükleyen davranışlar aile içinde başlıyor. Çocuklar bunu görerek, şiddeti öğrenerek büyüyor. Okula, sokağa, evlenince de kendi evine taşıyor. Bunun önlenmesi için, zihniyet değişimi için milli eğitim bakanlığı devreye girmeli ve okul öncesi eğitimden itibaren toplumsal cinsiyet eşitliğini öğretmeli. Kadın ve erkek tabii ki biyolojik olarak farklı ama toplumun kadına ve erkeğe yüklediği bazı görevler, işlevler var ki bu ayrımcılığa yol açıyor ve ayrımcılığın haklı gerekçesi yapıyor.

Yargı sürecinde iyi hal indirimleri ya da şiddet yasalarını bilmeyen mahkemelerin bunu uygulamasını önlemek adalet bakanlığının görevi. Kadının canını kurtarmak için ilk koştuğu yer polis, karakol, jandarma. Bunlar eğer kanundan bihaber, "Evine git, kocandır döver de severde" diyorsa kadın ikinci bir defa şiddete uğramış hissediyor kendini. Kanun diyor ki, kadın koruma kararı için başvurduğu anda derhal verilecek. Çünkü hayati tehlikesi olabilir. Ama öyle olmuyor. Mesela kadın koruma kararı talep etmiş, bir hafta sonra tekrar gel denmiş ama mahkemeye gittiğini gören koca onu yolda bıçaklayarak öldürmüş. 3 ay sonra mahkemeden bir tebligat geliyor koruma kararı çıktı diye. Kimi koruyorsun?

Kadınların eğitimine de önem verilmiyor. 4+4+4 diye bir eğitimde parçalı model geldi, o tarihten bu tarihe 260 bin kız çocuğu birinci kademedan sonra eve alındı. Açık öğretim imkânı geldi bir genelgeyle. Ama bu çocuklar açık öğretime gitmiyor, çocuk gelin oluyor işte.

Mesela televizyon Türkiye'de çok etkin. Ama hiç iyi kullanamadı, sadece magazine yönelik. Diziler çok seyrediliyor. Orada bakıyoruz köy dizileri iki kadınlı, ikisi de dayak yiyor ama

memnun eh o zaman hayat bu diyorlar. Eğitimden başlamamız gerekiyor ve uzun vadeli bu işe el atmak gerekiyor.

Karel Valansi Şalom Gazetesi 29 Temmuz 2015

http://www.salom.com.tr/haber-95946-esitlik_icin_once_zihniyet_degismeli.html

Gönderen karel valansi zaman: 17:07

Bunu E-postayla Gönder **BlogThis!** **Twitter'da Paylaş** **Facebook'ta Paylaş** **Pinterest'te Paylaş**
Etiketler: anayasa, eşitlik, hukuk, kadın, kadın-erkeke eşitliği, kadına şiddet, medeni kanun, nazan moroğlu, yasa, çocuk gelin